

ВІДДІЛ ЗОВНІШНІХ ЦЕРКОВНИХ ЗВ'ЯЗКІВ
Московського Патріархату

Виступ голови ВЗЦЗ митрополита Волоколамського Антонія на відкритті VII З'їзду лідерів світових та традиційних релігій

*Голова Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату митрополит
Волоколамський Антоній виступив на відкритті VII З'їзду лідерів світових та традиційних релігій,
що проходить у столиці Казахстану 14-15 вересня 2022 року:*

Ваша Високоповажносте, шановний Касиме-Жомарте Кемелевичу!

Ваше Святосте!

Ваше Блаженство!

Високошановані релігійні лідери, шановні учасники!

Сьогодні Республіка Казахстан вже всьоме запросила всіх нас зібратися у своїй гостинній столиці, щоб ми могли поговорити про важливі для всього людства питання, поділитися думками і, що особливо важливо, поспілкуватися «очі в очі» один з одним. Пандемія коронавірусної інфекції, що спіткала всю земну кулю, показала нашу колективну вразливість перед обличчям випробувань, змусила по-новому поглянути на формат взаємовідносин між людьми. Ми стали частіше спілкуватися заочно, можливість особистого спілкування стала своєрідним привілеєм. Пандемія – виклик усьому людству, вона показала значимість релігії для суспільств. Релігійні діячі завжди об'єднували віруючих людей у громади та більші релігійні організації. Завдання міжрелігійного форуму полягає в тому, щоб ми подолали міжрелігійні поділи та змогли здійснювати спільні дії поверх бар'єрів, які розділяють наші традиційні релігії. Це не стосується нашого віровчення чи догматики, йдеться саме про нашу роль у житті суспільства.

Політичні, економічні, суспільні протистояння дедалі більше захоплюють майже весь світ. Ми покликані будувати такий світ, де не буде людей першого і другого сорту, не буде гегемонів і сателітів, але буде світ, побудований на вищих моральних цінностях, дарованих нам Всевишнім.

Хотілося б від імені Руської Православної Церкви висловити подяку організаторам цього заходу, які, незважаючи на об'єктивні труднощі, знайшли можливість зібрати нас усіх тут у ці дні та надати можливість справді братнього спілкування. Події останнього часу виявили реальну силу інформаційної зброї. Ми всі бачили, як легко стало створити в інформаційному просторі образ ворога, вказати на нього пальцем і викликати ненависть до всього, що пов'язано з ним.

Світова спільнота переживає зараз дуже складний період. Поляризація між окремими країнами та глобальними центрами сили стала сильною як ніколи. Стала дуже очевидною загроза масового голоду, загроза глобального конфлікту і навіть загроза ядерної катастрофи. Сьогодні відповідальність за долі людей, за їхній моральний стан лягає на нас – релігійних лідерів. Історично склалося так, що саме віра залишається єдиним бар'єром, який відокремлює людство від хаосу та анархії. У найважчі періоди людської історії люди зверталися за допомогою до Бога, тому що іншої надії не залишалося. Наше завдання як релігійних лідерів – наставляти людей, давати їм надію, втішати, примиряти їх із Богом і друг з одним.

Парадигма масової культури, яку нам пропонували останнім часом захисники секулярної і навіть атеїстичної свідомості, очевидно, зазнає краху. У цій системі цінностей усе побудовано на поклонінні людині як вищій істоті. Це спричиняє поклоніння її бажанням, пристрастям та порокам. Культ егоцентризму спричиняє вимивання цінностей шлюбу, сім'ї, поваги до старших. Він спричиняє піднесення людських вад і девіацій над цінностями здорового людського суспільства,

які були натхнені Творцем і зберігалися тисячоліттями.

І можна бути цілком упевненим у тому, що сьгоднішні події на світовій арені, що включають загрозу голоду та світової війни, – це не що інше, як наслідок потурання людській ваді. Давайте запитано: чому світову спільноту так мало хвилює ситуація в так званих «країнах третього світу»? Чому ті, хто формує громадську думку, мовчать про гоніння на християн у деяких країнах Африки та Азії, про погрози голоду у бідних країнах? Чому немає серйозного ставлення до проблем тероризму та екстремізму, які набувають особливого розмаху під час криз та потрясінь? Сподіваюся, що під час цього форуму учасники зможуть обговорити багато гострих і навіть незручних питань, які ставить нам сьгоднішній день.

Звичайно, відповідь на всі ці виклики неможлива без широкого діалогу релігійних лідерів, без уміння слухати та чути один одного. Тому діалог релігій, широкий розвиток релігійної освіти, згуртованість віруючих на основі спільності моральних засад – це найкраща відповідь на виклики сучасності. Нам важливо не забувати про те, що релігія – поза межами політичних кордонів. Будь-яка релігійна традиція передбачає в людини як внутрішній мир, так і мир зовнішній. Тому що людина, яка не перебуває у мирі з Богом і із самою собою, не може перебувати у мирі з іншими людьми. Тут мені хотілося б нагадати слова Христа: «Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією своєю думкою. Це найбільша й найперша заповідь. А друга однакова з нею: Люби свого ближнього, як самого себе. На двох оцих заповідях увесь Закон і Пророки стоять» (Мт. 22, 37-40).

На завершення свого виступу я хотів би від імені Руської Православної Церкви та її Предстоятеля Святійшого Патріарха Московського і всієї Русі Кирила побажати всім учасникам успішної та плідної праці на благо миру.

Дякую всім за увагу.

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/89632/>